

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**ANKARA SU VE KANALİZASYON
İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
(ASKİ)**

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2016

İÇERİK

ANKARA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ASKİ) 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
ANKARA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ASKİ) 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	25

**ANKARA SU VE KANALİZASYON
İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ASKİ)**

2015 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	6
7.	EKLER.....	20

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Tablo 1: Gider Bütçesi

	2014 Bütçesi	Gerçekleşme Miktarı	2015 Bütçesi	Gerçekleşme Miktarı
Personel Giderleri	153.053.200	127.325.684,13	176.477.397,95	155.619.474,00
SGK Dev. Prim. Giderleri	32.013.800	21.512.185,19	28.535.366,66	23.933.719,87
Mal ve hizmet Alım Giderleri	604.598.000	519.290.941,47	1.357.772.593,87	1.092.339.477,50
Faiz Giderleri	12.560.000	11.896.344,43	27.000.000,00	24.711.476,78
Cari transferler (Paylar)	15.441.000	14.064.024,31	20.566.000,00	17.523.523,31
Sermaye Giderleri (Yatırımlar)	659.448.000	594.841.870,89	1.375.498.641,52	861.804.495,96
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00	0,00
Borç Verme	145.751.000	144.746.750,00	170.000.000,00	89.995.800,00
Yedek Ödenek	5.000	0,00	0,00	0,00
Toplam	1.622.870.000	1.433.677.800,42	3.155.850.000,00	2.265.927.967,42

Tablo 2: Gelir Bütçesi

	2014 Bütçesi	Gerçekleşme Miktarı	2015 Bütçesi	Gerçekleşme Miktarı
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.352.125.000	1.281.618.900,70	2.133.440.000,00	1.696.833.453,09
Alınan Bağış ve Yardımlarla Özel Gelirler	0,00	0,00	0,00	0,00
Diğer Gelirler	248.610.000	185.899.494,94	424.310.000,00	208.283.706,78
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00
Alacaklardan Tahsilat	0,00	1.638.880,00	100.000.000,00	69.861.376,15
Toplam	1.600.735.000	1.469.157.275,64	2.657.750.000,00	1.974.978.536,02
Tahsilattan Red ve İadeler	- 735.000	6.348.758,97	-750.000,00	-9.643.999,04
Net Toplam	1.600.000.000	1.462.808.516,67	2.657.000.000,00	1.965.334.536,98

Tablo 3: Gelir ve Gider Bütçe Gerçekleşmesi

Yıl	Açıklama	Bütçe Miktarı	Gerçekleşme Miktarı	Gerçekleşme Oranı %
2014	Bütçe Gelirleri	1.600.000.000	1.462.808.516,67	91,43
	Bütçe Giderleri	1.622.870.000	1.433.677.800,42	88,34
2015	Bütçe Gelirleri	2.657.000.000,00	1.965.334.536,98	73,97
	Bütçe Giderleri	3.155.850.000,00	2.265.927.967,42	71,80

Kurumun borç durumu

31.12.2014 itibariyle kurumun borç durumu aşağıdaki gibidir:

Vadesi Geçmiş Banka Kredileri	: YOK
Vadesi Geçmemiş Banka Kredileri	: 201.391.936,41 TL
Hazineye Borçlar (Vadesi Geçmemiş)	: 290.631.274,78 TL
Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülükler	: YOK
Cari Dönemden Vadesi Geçmemiş Vergi Borçları	: YOK
Cari Dönemden Vadesi Geçmemiş SGK'ya Borçlar	: YOK

Bütçe Emanetleri:

Cari Yıldan (2015)	: 350.279.370,35 TL
2014 yılından	: 2.737.205,89 TL
2013 yılından	: 15.541,81 TL
Daha öncesinden	: 688.862,36 TL

Kamu İdareleri Payları (363 nolu hesabın kapsamındakiler) : 15.437.676,75 TL

Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilattan

İlgili Kuruma Ödenmeyenler : 210.624,50 TL

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki

düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Muhtelif Araç, İş Makinası ve Çok Kapsamlı Konteyner ve Taşıyıcı Alımı İşinde Rekabetin Oluşmaması

73.618.500,00TL+KDV sözleşme bedelli "Muhtelif Araç, İş Makinası ve Çok Kapsamlı Konteyner ve Taşıyıcı Alımı İşinde" birçok kalem ürünün bir arada ihale edilmesi, kısmi teklife izin verilmemesi, yaklaşık maliyetin doğru ve güvenilir olarak belirlenmemesi sonucu gerekli rekabet şartlarının oluşmadığı görülmüştür.

İhalenin yaklaşık maliyetinin hazırlanması sırasında 3 firmadan teklif alma yöntemi kullanılmış ancak teklif alınan firmalar incelendiğinde bu firmaların aynı markanın aynı ilde yer alan üç bayisi olduğu görülmüştür. Bu kadar yüksek tutarlı bir ihalede yaklaşık maliyet ihalenin en önemli aşamalarından birini oluştururken fiyat tekliflerinin neden tamamının aynı markanın aynı ilde yer alan 3 bayisinden alındığı, daha birçok markadan bu araçlar için fiyat teklifi alınabilecek iken neden başka marka bayilerinden de teklif alınmadığı ve aynı markanın bayilerinden fiyat teklifi alınmasının "Yaklaşık Maliyetin Gizliliği" ilkesi açısından ihalede sorun oluşturabileceğinin neden değerlendirilmediği hususunun kurum tarafından açıklanması gerektiği düşünülmektedir.

Yine bu ihalede Konteyner, Vinç, Vidanjör, Protokol Tribünü, Çekici gibi birçok kalemin birlikte ihale edilmesi ve kısmi teklife izin verilmemesi nedeni ile birçok firma ihaleye girmemiş yada girememiş ve bu nedenle, yaklaşık maliyetin hazırlanması sırasında teklif veren firmadan başka ihaleye teklif veren olmadığı ve gerekli rekabetin oluşmadığı görülmüştür.

Yaklaşık maliyetin hazırlanma sürecine daha fazla özen gösterilmesi, birçok kaleme aynı ihalede yer verilmemeli ya da kısmi teklife izin verilmelidir. Böylece tek firmanın teklif vermesi durumunun engelleneceği ve ihalelerde rekabetin artacağı düşünülmektedir.

***Kamu idaresi cevabında;** "Bulguda, söz konusu ihalenin aynı markanın 3 farklı bayisinden teklif alma yöntemi ile yapıldığı belirtilerek, bu durumunda yeterli rekabet koşullarının oluşmadığı sonucunu doğurduğu ortaya konulmuştur. Bahse konu ihale sonucunda alınan araçların tamamı %100 yerli malıdır. 13.09.2014 tarih ve 29118 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Yerli Malı" tebliğinde, bir malın yerli malı olarak kabul*

edilmesi için bir kısım şartlar öngörülmüştür. Tebliğin 4.maddesinin (b) bendinde; "Tamamen Türkiye'de üretilen veya elde edilen ürünler ile üretim süresinin önemli aşamalarının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye'de yapılmış olması" şartına yer verilmiştir. Bu şart göz önünde bulundurularak %100 yerli malı üretiminde bulunan 3 firmadan teklif alınmıştır.

Ayrıca bulguda yer verildiği gibi yaklaşık maliyetin hazırlanma sürecinde daha da fazla özen gösterilecek, birçok kaleme aynı ihalede yer verilmeyecek ve kısmi teklife de izin verilecek şekilde iş ve işlemler gerçekleştirilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında alınan araçların tamamının %100 yerli olduğu belirtilmiştir. Ancak ihale dokümanı incelendiğinde yerli malı olması gerektiği yönünde bir maddeye rastlanmamıştır. Eğer idarenin böyle bir isteği vardı ise bunu ihale öncesi aşamalarda 4734 sayılı Kanununun 63. maddesi çerçevesinde düzenleyebilirdi. Ancak böyle bir düzenlemeye yer verilmeden idarenin alınan tüm araçların yerli olacağını bilmesi düşünülemez. Alınan araçların çoğu iş makinası ve ağır vasıta araçları olup bu araç grubunda teklif verebilecek yerli malı başka markalar da bulunmaktadır. Ayrıca idare cevabında 3 firmadan teklif alınmış denilmekte ise de bir markanın aynı ildeki 3 bayisinden teklifler alınmış ve o firmalardan bir tanesi tek başına ihaleye girmiş ve ihale o firmaya verilmiştir.

Yine bu ihalede Konteyner, Vinç, Vidanjör, Protokol Tribünü, Çekici gibi birçok kalemin birlikte ihale edilmesi ve kısmi teklife izin verilmemesi hususu eleştiri konusu yapılmış ancak idare tarafından bir cevap verilmemiştir.

Ayrıca idare cevabının son kısmında bulgumuz neticesinde daha dikkatli olunacağını belirtmiştir.

BULGU 2: ASKİ Tarafından Yapılan Bazı İhalelerde Ödeme Sürelerinin Çok Uzun Belirlenmesine Rağmen Çok Kısa Zaman Dilimi İçinde Yüklenicilere Ödemeler Yapılarak Rekabetin Engellenmesi

ASKİ tarafından yapılan ihalelerin bir kısmında ödeme süresi 180-360 gün olarak belirlenmiş ancak çok daha kısa süre içinde ödemeler yapıldığı görülmüştür.

Örneğin; 45.075.400,00 TL + KDV sözleşme bedelli büyük çaplı akaryakıt alımı işinde ödeme süresi olarak 360 gün süre belirlenmesine rağmen yüklenici firmaya yapılan

ödemeler incelendiğinde 3 ila 45 gün arasında ödemelerin yapıldığı görülmüştür. İhaleye başvurmak isteyen firmalardan bir tanesi ödeme süresinin 360 gibi uzun bir süre belirlenmesi nedeni ile ihaleye girmekten vazgeçtiğini idareye bildirmiştir. Akaryakıt gibi fiyatları devamlı değişkenlik gösteren ve yüksek tutarlar ödenen bir mal alımı işinde 360 gün gibi uzun bir süre belirlenmesinin, bir hata yapılmış olsa dahi firmanın itirazı sonucu bu hatadan dönülmemesinin ve yukarıda belirtilen sürelerde ödemeler yapılırken bu kadar uzun bir süre belirlenerek rekabete izin verilmemesinin uygun olmadığı düşünülmektedir.

Yine ASKİ tarafından yapılan 19.480.000,00 + KDV sözleşme bedelli yapı malzemesi alımında 360 gün ödeme süresi belirlenmiş, ancak ödeme emri belgesi incelendiğinde yüklenici firmaya fatura tarihinden itibaren 10 gün içinde ödeme yapıldığı görülmüştür.

“Çok Kapsamlı Otopark ve Çevre Düzenlemesi Malzemesi Alımı İşi’nde” de muayene kabule müteakip 360 gün içinde ödeme yapılacağı belirtilmiştir. Ancak yapılan ödemeler incelendiğinde 11 ila 45 gün arasında ödemelerin yapıldığı, hatta iş tutarının yarısından fazlasının işin süresi bitmeden ödendiği anlaşılmıştır.

Yukarıda da yer alan açıklamalar doğrultusunda ihalede rekabet, eşit muamele ve güvenilirlik ilkelerinin sağlanamadığı ve bu uygulamanın kamu kaynağının verimsiz kullanılmasına da sebep olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "6360 sayılı kanun ile Kuruluşumuzun görev ve hizmet alanının bir hayli genişlemesi sonucunda 2015 yılı içerisinde birçok alanda mal ve hizmet alımına ihtiyaç duyulmuştur. Bunun yanı sıra hizmet alanımıza giren yeni yerlerde acil ihtiyaç duyulan hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla yeni yatırımlar yapılmak zorunda kalınmıştır.

Burada amaçlanan husus İdarenin menfaati olup, işin durumuna göre firmalara ödemedede bulunularak en üst düzeyde verim alınmaya çalışılmıştır.

Ayrıca bulguda yer verildiği gibi ihalede rekabet, eşit muamele ve güvenilirlik ilkelerin sağlanmasına ve kamu kaynağının verimli bir şekilde kullanılması hususlarına daha da dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında bulgumuzda belirtilen hususlarla ilgili herhangi bir açıklama getirmemiş, 2014 yılı bulgu cevaplarında da birçok defa yer verdiği 6360 sayılı Kanun ile görev ve hizmet alanlarının genişlediğini, kamu menfaati nedeni ile bu

uygulamalara başvurulduğunu belirtmiştir. İdarenin cevabında yer verdiği hususlar, bulgumuzda değindiğimiz konulara bir açıklama getirmemekte ve genel bir açıklama mahiyeti içermektedir.

Ayrıca İdare cevabının son kısmında bulgumuz neticesinde daha dikkatli olunacağını belirtmiştir.

BULGU 3: Bazı Mal Alım İhalelerinde Birçok Kaleminin Birlikte İhale Edilmesi ve Kısmi Teklife Kapalı Olması Nedeni İle Rekabetin Oluşmaması

2015 yılında ASKİ’de yapılan incelemelerde 2014 yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda da yer verildiği gibi yapılan mal alımı ihalelerinin bazılarında, birçok kalem ürünün bir arada ihale edildiği ve kısmi teklife de izin verilmediği için gerekli rekabet şartlarının oluşmadığı görülmüştür.

2014 yılı ASKİ Sayıştay Denetimi Raporu’nda “3.873.902,00TL sözleşme bedelli özel güvenlik hizmeti alımı işinde, personel, araç ve helikopterin bir arada ihale edildiği görülmüştür. Hem personel, hem araç hem de özellikli bir taşıt olan helikopterin tek bir firmada olmasının zorluğu dikkate alınmamış ve kısmi teklife de izin verilmemiştir. Ayrıca kurumda hiç kullanılmadığı halde ödenen helikopter ücreti olmasına rağmen bu ihalede de ayrıca bir kalem olarak helikopter maliyeti eklenmesinin nedeni anlaşılamamıştır. ASKİ tarafından yapılan iki ayrı ihalede çekici, dorse, römork, arazi taşıtları, kamyon, vinç v.b birçok kalemin yine birlikte ihale edildiği, teklif veren firma bile bu malların başka markalardan temin edileceğini teklif cetvelinde belirttiği halde kısmi teklife izin verilmediği ve bu nedenle iki ihalede de aynı firmadan başka ihaleye teklif veren olmadığı ve gerekli rekabetin oluşmadığı görülmüştür. Bir başka ihalede ise firma, ASKİ’ye kısmi teklife izin verilmesi isteği ile şikayet başvurusunda bulunmuş, idare bu başvuruyu reddetmiş ve konu Kamu İhale Kurumuna taşınmıştır. KİK incelemesinde itirazı yapan firmayı haklı bulmuştur.” denilmiştir.

2014 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda belirtilen eksikliklerin 2015 yılında da bazı ihalelerde devam ettiği görülmüş ve aşağıda da bunlardan birkaçına örnek olarak yer verilmiştir.

Örneğin; 10.141.062,50TL + KDV sözleşme Bedelli “Genel Müdürlüğümüze Bağlı Bala, Elmadağ, Şereflikoçhisar, Polatlı, Evren Bölge Sorumluluklarında Kullanılmak Üzere Çeşitli Yapı Malzemesi Alımı İşinde” içerisinde 2 TB harddisk, akaryakıt pompası, mazot

tankı, telefon santrali, çelik kapı gibi birbiri ile bağlantısı olmayan ürünlerin yer aldığı 162 kalem ürünün birlikte ihale edildiği ve kısmi teklife de izin verilmediği görülmüştür.

51.866.669,05TL + KDV sözleşme Bedelli “Genel Müdürlüğümüz Bünyesinde Çalıştırılmak Üzere 153 Kiralık Araç İle Beraber 158 Şoför Hizmeti Alımı İşi’nde” personel, otomobil, otobüs, minibüs, pick-up ve Fan Emici Ekskavatörün birlikte ihale edildiği ve kısmi teklife de izin verilmediği görülmüştür. Kurum tarafından özellikle ekskavatör ve benzeri iş makinaları için hem ayrı alım hem de kiralama yapıldığı bilinirken 2 adet ekskavatörün araç kiralama ihalesine dahil edilmesinin uygun olmadığı düşünülmektedir

Yine 16.877.659,75TL + KDV sözleşme bedelli “Genel Müdürlüğümüze Bağlı Ayaş, Çubuk, Kalecik, Pursaklar, Güdül, Çamlıdere, Nallıhan ve Kazan Bölgelerine Çeşitli Yapı Malzemesi Alımı İşi’nde” de içerisinde akaryakıt tabancası, tank otomasyon sistemi, telefon santrali, panel radyatör, lavabo, musluk, bekçi kulübesi gibi birbiri ile bağlantısı olmayan ürünlerin yer aldığı 161 kalem ürünün birlikte ihale edildiği ve kısmi teklife de izin verilmediği görülmüştür.

Yukarıda yer alan açıklamalar doğrultusunda aynı ihalede birçok kaleme ya yer verilmemeli, yada yer veriliyorsa kısmi teklife izin verilmelidir. Bu uygulamanın kamu kaynaklarının verimli kullanılması açısından çok daha faydalı olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Yapılan ihalelerde birçok ürünün bir arada ihale edilmesi nedeniyle kısmi teklife açılmadığı belirtilerek özellikle Genel Müdürlüğümüze bağlı Bölge Müdürlükleri için yapılan malzeme alımları örnek olarak gösterilmiştir.

Yapılan ihalelerde Bölge Müdürlükleri bir bütün olarak düşünülmüştür. Aynı alan içerisinde prefabrik müdüriyet binası, depo, hangar, kapalı sundurma, güvenlik kulübesi, akaryakıt ünitesi ve çevre duvarı gibi bölümler yer almaktadır.

Prefabrik yapıların bir bütün olarak değerlendirilmesi ve içerisinde yer alan kapı, pencere, lavabo, musluk, bağlantı demirleri ve paneller gibi kısımları da bir bütünün parçaları olarak düşünülmüştür.

Ana bina, depo, sundurma, hangar ve bekçi kulübesi prefabriktir. Tamamı montajlıdır. Daha sonra başka yerlere kurulabilecek şekilde tasarlanmıştır.

6360 sayılı kanun ile Kuruluşumuzun görev ve hizmet alanı oldukça genişlemiştir. Bu prefabrik yapılar; acil olarak yeni hizmet alanlarında duyulan ihtiyacı karşılamaya yönelik günümüz şartlarına uygun olarak 5-10 yıl bölgeye hizmet edebilecek kapasitede tasarlanmıştır. Aynı zamanda yeni bölge sorumlulukları açıldığı zaman bu yapılar başka yerlere rahatlıkla kurulabilecek şekilde inşa edilmiştir.

Bu kapsamda 6360 sayılı Kanununun yürürlüğe girmesinden sonra hizmet ve görev alanımızın genişlemesi sebebiyle, 2015 yılı içerisinde ortaya çıkacak sorunların çözümü amaçlanmıştır.

Ayrıca bulguda önerildiği gibi, ihale sürecindeki iş ve işlemlerde daha da hassas davranılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulgumuza verdiği cevapta yine 6360 sayılı Kanun gereği sınırları genişlediği için bölge müdürlüklerinde acil ihtiyaç olarak prefabrik yapılara ihtiyaç duyulduğunu ve bunların montajlı ve taşınabilir olduğunu belirtmiştir. Ancak bulgumuz incelendiğinde eleştirilen husus birçok kalemin sadece birlikte ihale edilmesi değil, birçok kalemin birlikte ihale edilmesi ile kısmi teklife izin verilmemesi ve bunun sonucu rekabet ortamının oluşmaması durumudur.

Bulgumuzda 51.866.669,05TL + KDV sözleşme Bedelli "Genel Müdürlüğümüz Bünyesinde Çalıştırılmak Üzere 153 Kiralık Araç İle Beraber 158 Şoför Hizmeti Alımı işi'nde" personel, otomobil, otobüs, minibüs, pick-up ve Fan Emici Ekskavatörün birlikte ihale edildiği ve kısmi teklife de izin verilmediği durumu konu edilmiştir. Fan emici ekskavatör ile diğer kalemler arasında hiçbir bağlantı bulunmamasına rağmen birlikte ihale edildiği ve bu durumun rekabet ortamını engellediği belirtilmiştir. İdare cevabında bu konuya bir açıklama getirilmemiştir.

Ayrıca idare, cevabının son kısmında bulgumuz neticesinde daha dikkatli olunacağını belirtmiştir.

BULGU 4: Çok Kapsamlı Otopark Ve Çevre Düzenlemesi Malzeme Alımı İşinde Birçok Yönden Rekabet Şartlarının Oluşmaması

35.111.077,00TL sözleşme bedelli "Çok Kapsamlı Otopark ve Çevre Düzenlemesi Malzeme Alımı İş'i'nde (karaçam, gül, palmye, herak, çiçeklik v.b) malzemeler ile hiçbir

bağlantısı bulunmayan çok amaçlı katlı otoparkın bir arada ihale edildiği, kısmi teklife izin verilmediği, yaklaşık maliyetin belirlenmesi için yapılan piyasa fiyat araştırmalarının katlı otopark işi ile hiçbir ilişkisi bulunmayan peyzaj firmalarından alındığı, ödeme süresi olarak 360 gün süre verilmesine rağmen çok daha kısa sürelerde ödemelerin yapıldığı, katlı otoparkın %30 luk kısmının montaj dahil olarak alınması gerekirken demonte malzeme olarak alındığı ancak ödeme de herhangi bir kesinti yapılmadığı görülmüştür.

27159 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin Temel İlkeler başlıklı bölümününün 2. Maddesinde; "Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri bir arada ihale edilemez" denilmiştir. Bu ihalede birbiri ile bağlantılı olmayan çevre düzenleme malzemesi ile çok kapsamlı katlı otoparkın bir arada ihale edilmiş olmakla birlikte kısmi teklife de izin verilmeyerek rekabetin engellendiği düşünülmektedir.

Aynı Yönetmeliğin Yaklaşık Maliyetin Hesaplanması başlıklı bölümünde; idarelerin gerçek piyasa fiyatlarını yansıtmayan ve yaklaşık maliyetin hesaplanmasında hatalara sebep olabilecek fiyat bildirimlerini ve proforma faturaları değerlendirmeye alamayacakları açıkça belirtilmiştir. Bu ihalede yaklaşık maliyetin hazırlanmasıyla ilgili yapılan piyasa fiyat araştırmalarında anılan otopark için peyzaj firmalarından teklif alınamayacağı, alınsa dahi bu firmalardan alınan tekliflerin piyasa fiyatlarını yansıtmayacağı düşünülmektedir. Çünkü alınan otopark özel donanım gerektiren asansörlü ve çok kapsamlı bir otoparktır. Fiyat tekliflerinin bu malın kendi piyasasındaki firmalardan alınmasının yaklaşık maliyetin gerçek değerleri yansıtmaması açısından oldukça önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Yine aynı ihalede ödeme süresi incelendiğinde iş için 360 gün ödeme süresi öngörülmüş ancak 11 ile 45 gün arasında ödemeler yapıldığı görülmüştür. Ödeme süresi olarak bu kadar uzun bir zamanın belirlenmesinin ihaleye katılmak isteyen firmalar için büyük bir belirsizlik oluşturduğu ve rekabetin oluşmasını engellediği düşünülmektedir.

Son olarak bu ihalede çok amaçlı katlı otopark (10 parçadan oluşan) bir mal alımı olarak değerlendirilmiştir. Ancak yapılan incelemede katlı otoparkın 7 parçasının otopark olarak teslim alındığı, diğer kalan kısmının da otopark malzemeleri olarak teslim alındığı görülmüştür. İhale şartname ve dosyaları incelendiğinde otoparkın komple bir mal olarak değerlendirildiği açıkça görülmektedir. İdareden kaynaklansa dahi çok kapsamlı özel bir sistem olan bu asansörlü otoparkın tam olarak monte edilmeden sadece parçalarının teslim alınmasının şartnameye aykırı olduğu düşünülmektedir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi 360 gün ödeme süresi belirlenmişken %30 luk kısmının demonte teslim alındığı halde ödemenin

neden tamamının yapıldığı anlaşılamamıştır.

Yukarıda da yer alan açıklamalar doğrultusunda ihalede rekabet, eşit muamele ve güvenilirlik ilkelerinin sağlanamadığı ve bu uygulamanın kamu kaynağının verimsiz kullanılmasına da sebep olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; *"Bulguda gösterilen ihale mal alımına ilişkindir. Alınan malların bir kısmı montaj gerektiren mallardan olup, bir kısmı ise teslim yolu ile alınacak mallardan oluşmaktadır. Teknik şartnamede bu hususlara yer verilmek suretiyle hangi malların montajı gerektiren mallardan olduğu, hangi malların ise teslim yoluyla alınacağı açıkça belirlenmiştir.*

Buna rağmen; İdarece bundan sonra yapılacak ihalelerde bulgudaki öneriye uygun olarak iş ve işlemler gerçekleştirilecek ve ihalelerde rekabet, eşit muamele ve güvenilirlik ilkelerini sağlanmasına daha da dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında bulgumuzda belirtilen hiçbir husus ile ilgili açıklama getirmemiş sadece teknik şartnamede hangi malların monte hangi malların demonte halde teslim edileceğinin açıkça belirtildiğini söylemiştir. Örneğin şartnamede otopark alımının 10 parça bir mal alımı olarak değerlendirildiği, bunun 7 parçasının monte halde alınırken, 3 parçasının neden demonte halde alındığına yer verilmemiş, sadece konu ile bağlantılı olmayan genel bir açıklamada bulunulmuştur.

Ayrıca idare cevabının son kısmında bulgumuz neticesinde daha dikkatli olunacağını belirtmiştir.

BULGU 5: Teknik Şartnamenin Yönetmeliğe Aykırı Hazırlanması Sonucu Kamu Kaynağının Etkin Kullanılmamasına Sebep Olunması

29.441.000,00TL tutarlı "Genel Müdürlük ve İvedik Arıtma Tesislerinde Kullanılmak Üzere İnşaat ve Yapı Malzemesi Alımı İş'i'nde" 103 kalem malzemenin teknik şartnamesinin hazırlanması aşamasında gerekli koşulların sağlanmadığı görülmüştür.

27159 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin Teknik Şartname başlıklı 14. Maddesinde;

"Alınacak malın teknik kriterleri ve özellikleri, ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamede düzenlenir. Teknik kriterlerin ve özelliklerin, verimliliği ve fonksiyonelliği

sağlamaya yönelik olması, rekabeti engelleyici hususlar içermemesi ve fırsat eşitliğini sağlaması zorunludur.” denilmiştir.

Yukarıda belirtildiği gibi 29.441.000,00TL tutarındaki bir ihale de birçok kalem malzemenin teknik detaylarına hiç yer verilmediği görülmüştür. Örneğin teknik şartnamenin 7.103 maddesinin cam balkonun açıklaması gerekirken. sadece cam balkonun 120 metrekare olacağı ile yetinilmiştir. Cam balkonun teknik özellikleri, kalite standartları ve daha birçok özelliği ile ilgili hiçbir detaya yer verilmemiştir. 7.2 maddesinde yer alan 2.210.200,00 TL tutarında polikarbon malzemesinin de hiçbir teknik özellik ve kalite standardına yer verilmemiştir. Yine 101. maddesinde mermer denizlik alımı ile ilgili sadece ölçülere yer verilmiştir. Mermerin oldukça pahalı ve çeşidi bulunan bir malzeme olduğu bilindiği halde kalitesinin ne olacağı, hangi bölge mermeri olacağı gibi birçok gerekli bilgiye yer verilmediği görülmüştür. Teknik şartnamenin tamamı incelendiğinde birçok kalemin bu şekilde hazırlandığı görülmekle birlikte ihale aşamasında fiyat teklifi veren firmaların malların vasıfları bu kadar belirsiz iken hangi kriterlere göre fiyat teklifi verdikleri ayrıca düşünülmesi gereken bir husustur.

Yukarıda belirtilen yönetmelik maddesi hükmünden de anlaşılacağı gibi, teknik şartnameler hazırlanırken o işin uzmanı olan kişiler tarafından hazırlanması gerekmektedir. Çünkü teknik kriterlerin ve özelliklerin verimlilik, fonksiyonellik ve rekabetin sağlanması yönünden en uygun şekilde hazırlanması bir ihale için hayati önem arz etmektedir. Ancak ihtiyacın bir yapım işi olmasına rağmen ihaleye mal alımı olarak çıktığı ve teknik şartnameyi hazırlayan kişinin inşaat işinde uzman olması gerekirken makine mühendisi olduğu görülmektedir. Bu nedenle de teknik şartnamenin yukarıda belirtilen yönetmelik hükmü ve açıklamalara uygun hazırlanmaması sonucu malların ihale de oluşan birim fiyatlarının piyasa fiyatlarına yaklaşmasının zor olduğu düşünülmektedir.

Yukarıda yer alan açıklamalar doğrultusunda bu uygulamanın kamu kaynağının verimsiz kullanımına sebebiyet verebileceği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Yapılan ihalelere ilişkin Teknik Şartnameler Kamu İhale Kanununun 19.maddesine göre hazırlanmış olup, ön ilan ve ilan metinleri EKAP üzerinden görülebilmektedir.

Ancak, İdarece bundan sonra hazırlanacak Teknik şartnamelerde bulgudaki öneriyi uygun olarak iş ve işlem tesis edilirken daha da hassas davranılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında bulgumuzda belirtilen hususlardan hiçbirine cevap vermemiş sadece şartnamelerin 4734 sayılı Kanununun 19 uncu maddesine göre yapıldığını belirtmekle yetinmiştir. Ancak bu cevabın bulgumuzda belirtilen hususlara bir açıklık getirmediği ve çok genel bir açıklama olduğu görülmektedir.

Ayrıca idare cevabının son kısmında bulgumuz neticesinde daha dikkatli olunacağını belirtmiştir.

BULGU 6: Yaklaşık Maliyetin Doğru ve Güvenilir Olarak Belirlenmemesi

2015 yılında ASKİ' de yapılan incelemelerde 2014 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda da yer verildiği gibi yapılan mal ve hizmet alımı işlerinde yaklaşık maliyetin doğru ve güvenilir şekilde belirlenmediği görülmüştür.

2014 yılı ASKİ Sayıştay Denetim Raporu'nda "ASKİ tarafından yapılan alımların çoğunda yaklaşık maliyetler üç firmadan teklif alma yöntemi ile belirlendiği, çoğunlukla bu firmalardan birinin ihaleyi alan firma olduğu, hatta ihaleye tek teklifin bu firma tarafından verildiği görülmüştür.

Örneğin, birçok özelliği içinde bulunduran yaklaşık 1.500.000,00 TL tutarlı bir otobüs alımı ihalesinde, üç firmadan teklif alınmıştır. Yaklaşık maliyet teklifi alınan firmaların otobüs üretimi ya da satışı yapan firmalar ile hiçbir bağlantılarının olmadığı görülmüştür. İşin teknik Şartnamesi incelendiğinde ve ülkemizde otobüs satan marka, firma ve bayiler bilindiği halde neden o firmalardan teklif alınmadığı ve bu iş ile alakasız diğer birçok ihalelere de teklif veren firmalardan teklif alındığı anlaşılamamıştır.

ASKİ tarafından yapılan büyük çaplı bir araç kiralama ihalesinde yaklaşık maliyetin belirlenmesi için yine üç firmadan fiyat alınmış, bu üç firmadan ikisi ihaleye de teklif vermiş ve biri ihaleyi almıştır. Yaklaşık maliyet belirlenirken bir önceki ihalenin hiç dikkate alınmadığı ve üç firmadan teklif alma yöntemi ile maliyetin oldukça yüksek belirlendiği görülmüştür.

Yukarıda da açıklandığı gibi, yaklaşık maliyetin gizliliği ile sağlıklı ve gerçekçi belirlenmesi koşulları gerçekleşmediği için ihalede rekabet, saydamlık, eşit muamele ve

güvenilirlik ilkelerinin sağlanamadığı ve bu uygulamanın kamu kaynağının verimli kullanılmasına da engel olduğu düşünülmektedir.” denilmiştir.

Kurum 2014 yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda bulgumuza cevap olarak, 2015 yılında firma yelpazesinin genişletildiğini, yüksek fiyatların düzeltilindiğini belirtmiştir.

2015 yılında yapılan incelemelerde firma yelpazesinin genişlediği bir kısım ihaleler için kabul edilebilmekte, ancak bulgumuzun esası ile ilgili gerekli düzenlemelerin yapılmadığı anlaşılmaktadır. 2014 yılı bulgumuzun son kısmında da belirttiğimiz gibi yaklaşık maliyetin gizliliği, sağlıklı ve gerçekçi şekilde belirlenmesi ile rekabet, saydamlık ve güvenilirlik ilkelerinin sağlanması hususunda eksiklikler olduğu görülmüştür.

Örneğin; 73.618.500,00TL+KDV sözleşme bedelli "Muhtelif Araç, İş Makinası ve Çok Kapsamlı Konteyner ve Taşıyıcı Alımı işi, yaklaşık maliyetin 3 firmadan teklif alma yöntemi kullanılarak hazırlandığı görülmüş, teklifler incelendiğinde o 3 firmanın aynı markanın aynı ildeki 3 bayisinin olduğu anlaşılmıştır.

1.364.417,24TL bedelli Kurumun İhtiyacı olan Tel Çit ve Raf malzemesi Alımı işinde Yaklaşık Maliyet fiyat tekliflerinin 3 firmadan alındığı ve bu 3 firmanın yine ihaleye giren firmalar olduğu ve bu firmalardan birinin de ihaleyi aldığı görülmüştür.

Yine 35.111.077,00 TL Tutarındaki Çok Kapsamlı Otopark ve Çevre Düzenlemesi Malzeme Alımı İşinde çok kapsamlı otoparkın, özellikli bir malzeme olduğu bilinirken yaklaşık maliyet fiyat tekliflerinin peyzaj firmalarından alınmasının uygun olmadığı düşünülmektedir.

2014 yılı Sayıştay Denetim Raporunun son kısmında da belirtildiği gibi yaklaşık maliyetin gizliliği ile sağlıklı ve gerçekçi belirlenmesi koşulları gerçekleşmediği için ihalede rekabet, saydamlık, eşit muamele ve güvenilirlik ilkelerinin sağlanamadığı ve bu uygulamanın kamu kaynağının verimli kullanılmasına da engel olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 9. maddesi "Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz."

hükümünü içermekte olup, yaklaşık maliyetin diğer bir tespit yöntemi de Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 8. Maddesinin 3. Fıkrasının (b) bendinde "İdare, piyasada alım konusu malı üreten veya pazarlayan gerçek veya tüzel kişilerden fiyat bildirim veya proforma fatura istenerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir." şeklinde getirilen düzenleme ile belirlenmiştir.

Kurumumuzca yapılan ihaleler öncesinde en az 3 farklı firmadan, bazı ihalelerde 5 farklı firmadan, teklif alınmak suretiyle bu yöntem benimsenerek yaklaşık maliyet hesaplaması yoluna gidilmiştir.

Ayrıca bundan sonra yapılacak ihalelerde bulgudaki öneriye uygun olarak gereken hassasiyet daha da fazla gösterilerek iş ve işlem tesis edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 8 inci maddesinin 3 üncü fıkrasının (b) bendine yer vermiştir. Bu bentte "İdare, piyasada alım konusu malı üreten veya pazarlayan gerçek veya tüzel kişilerden fiyat bildirim veya proforma fatura istenerek yaklaşık maliyeti hesaplayabilir." denilmiştir. Tam da bulgumuzda belirtilen örneklerden biri yaklaşık maliyet fiyat tekliflerinin, alım konusu malı üreten veya pazarlayan gerçek veya tüzel kişilerden alınmamasından bahsetmektedir. 35.111.077,00 TL tutarındaki Çok Kapsamlı Otopark ve Çevre Düzenlemesi Malzeme Alımı İşinde çok kapsamlı otoparkın, özellikli bir malzeme olduğu bilinirken yaklaşık maliyet fiyat tekliflerinin peyzaj firmalarından alınması hususu eleştiri konusu edilmiştir. Yine bulgumuzda bir önceki yılda belirtilen uyarılara karşılık firma yelpazesinin genişletildiği kabul edilmiş ancak işin esası ile ilgili olarak yaklaşık maliyetin gizliliği ile sağlıklı ve gerçekçi belirlenmesi koşullarının sağlanmasına gerekli özenin gösterilmediği hususuna idare cevabında yer verilmemiştir.

Ayrıca idare cevabının son kısmında bulgumuz neticesinde daha dikkatli olunacağını belirtmiştir.

BULGU 7: Yapı Malzemesi Alımı İşinde Özel İmalatlar da İçeren Birçok Farklı Malzemenin Bir Arada İhale Edilmesine Rağmen Sürenin Kısa Tutulması

19.480.000,00TL sözleşme bedelli "Genel Müdürlüğümüze Bağlı Birimlerde Kullanılmak Üzere Yapı Malzemesi Alımı İşinde" 353 kalem birçok farklı malzemenin oluşan ihalenin mal alımı olarak ihale edilmesine rağmen kısmi teklife izin verilmediği, özel imalat gerektiren kalemler yer aldığı halde 20 gün gibi kısa bir sürede teslim edilmesinin

istendiği, ödeme süresi olarak 360 gün gibi çok uzun bir süre belirlendiği ancak ödemenin fatura tarihinden itibaren 10 gün içinde yapıldığı görülmüştür.

İhale dosyası incelendiğinde yukarıda belirlenen durumların oluşması nedeniyle ihaleye teklif verecek firmalar arasında rekabet koşullarının gerekli şekilde oluşturulmasının mümkün olmadığı düşünülmektedir. İhale öncesi zeyilname talebinde bulunan bir firma, ihale dokümanını ihaleye istekli olarak katılabilmek için incelediğini, 353 kalem malzeme için 20 günlük sürenin çok kısa hatta imkansız olduğunu, mutfak dolabı ve ahşap bank kalemlerinin belirtilen ölçülere ve çizime göre olması gerektiğini, bunun da ancak önceden imal edilmiş olursa 20 günlük sürede teslim edilebileceğini ve hiçbir firmanın 353 farklı kalem malzemeyi 20 günde teslim edemeyeceğini belirtmiştir. Yine aynı firma itirazında 360 gün gibi uzunca bir sürenin ödeme süresi olarak belirlenmesinin de belirsizlik yarattığına yer vermiş ve firma itirazındaki tüm bu konuların rekabet ortamının oluşmasını engellediğini ifade etmiştir.

Tüm bu açıklamalar doğrultusunda ihalede rekabet, eşit muamele ve güvenilirlik ilkelerinin sağlanamadığı ve bu uygulamanın kamu kaynağının verimsiz kullanılmasına da sebep olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "6360 sayılı kanun ile Kuruluşumuzun görev ve hizmet alanı oldukça genişlemiştir. İdaremizin yeni görev alanına giren bu yerlerde verilecek hizmetlerin acilen karşılanabilmesi için çıkılan mal ve hizmet alımları ihalelerinde sürelerin kısa tutulması zarureti doğmuştur.

Yine hizmetlerin aciliyetine binanen birçok kaleminin bir arada bulunduğu teknik şartnamelere ihaleye çıkılmak zorunda kalınmıştır. Hazırlanan Teknik Şartnamelerde 103 kalem, 300 kalem ve 400 kalem gibi fazla sayıda mal kaleminin bir arada yer aldığı düşünüldüğünde; bu kadar fazla kalem malzemelerin yer aldığı teknik şartnamelerde küçük aksaklıkların, sehven yapılmış hataların olması da mümkün olabilmektedir.

Bu kapsamda 6360 sayılı Kanununun yürürlüğe girmesinden sonra hizmet ve görev alanımızın genişlemesi sebebiyle, 2015 yılı içerisinde ortaya çıkacak sorunların çözümü amaçlanmıştır.

Bundan sonra yapılacak iş ve işlemlerde bulgudaki öneriye uygun olarak hareket edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak İdare cevabında işin aciliyeti gereği sürenin kısa tutulduğunu ve birçok kalem malzemeye aynı ihalede yer verildiğini belirtmiştir.

Ancak bu açıklamalar bulgumuzda eleştiri konusu yapılan hususlara bir açıklama getirmemektedir. Bulgumuzda 353 kalem malzemenin bir arada ihale edilmekle birlikte ayrıntılı ölçüler belirlenerek özel imalat gerektiren malzemelerin de aynı ihalede yer aldığı, bu nedenle 20 günlük sürenin çok kısa hatta imkansız olduğu, kısmi teklife izin verilmediği, ayrıca 360 günlük ödeme süresinin ihalede belirsizlik yarattığı ve bu hususların birçoğu ile ilgili bir firmanın zeyilname ile düzeltme talebinin bulunduğu belirtilmiştir. İdare cevabında bu konu başlıklarından hiç bahsetmemiştir.

Ayrıca idare cevabının son kısmında bulgumuz neticesinde daha dikkatli olunacağını ifade etmektedir.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

ASKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NÜN 31 / 12 / 2015 TARİHLİ BİLANÇOSU

AKTİF	2013 Yılı	2014 Yılı	2015 Yılı	PASİF	2013 Yılı	2014 Yılı	2015 Yılı
	TL	TL	TL		TL	TL	TL
I DÖNEN VARLIKLAR	751.821.283,80	829.002.571,40	805.582.021,33	III KISA VADELİ	259.780.807,86	474.513.514,97	746.098.782,66
A Hazır Değerler	12.515.628,61	22.478.568,74	15.145.534,18	A Kısa Vadeli İç Mali	102.491.618,80	143.336.615,57	204.730.218,46
100 Kasa Hesabı	226,38	1.003,33	1.023,19	300 Banka Kredileri Hesabı	42.968.423,95	95.407.662,44	153.872.836,72
101 Alınan Çekler Hesabı				303 Kamu İdarelerine Mali	59.523.194,85	47.928.953,13	50.857.381,74
102 Banka Hesabı	11.147.942,28	20.583.342,78	13.298.873,92	304 Cari Yılda Ödenecek			
103 Verilen Çekler ve Gönderme	-15.261,12	-14.047,67	-80.116,24	309 Kısa Vadeli Diğer İç			
104 Proje Özel Hesabı				B Kısa Vadeli Dış Mali	0,00	0,00	0,00
105 Döviz Hesabı		286,20	279,53	310 Cari Yılda Ödenecek Dış			
106 Döviz Gönderme Emirleri				C Faaliyet Borçları	28.492.193,12	46.720.686,48	353.720.980,41
108 Diğer Hazır Değerler Hesabı				320 Bütçe Emanetleri Hesabı	28.492.193,12	46.720.686,48	353.720.980,41
109 Banka Kredi Kartlarından	1.382.721,07	1.907.984,10	1.925.473,78	322 Bütçeleştirilecek Borçlar			
B Menkul Kıymet ve	0,00	0,00	0,00	D Emanet Yabancı	109.141.764,52	256.053.057,09	144.396.064,94
117 Menkul Varlıklar Hesabı				330 Alman Depozito ve	73.814.928,18	80.325.113,23	102.505.858,45
118 Diğer Menkul Kıymet ve				333 Emanetler Hesabı	35.326.836,34	175.727.943,86	41.890.206,49
C Faaliyet Alacakları	314.510.724,81	330.450.140,23	335.875.055,95	E Alman Avanslar	0,00	0,00	0,00
120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı	130.137.975,31	152.773.447,12	154.551.706,92	340 Alman Sipariş Avansları			
121 Gelirlerden Takipli Alacaklar	168.891.201,65	151.325.544,89	159.359.238,25	349 Alman Diğer Avanslar			
122 n Tecilli ve Tehirli Alacaklar	14.980.537,92	25.812.959,79	21.425.922,35	G Ödenecek Diğer	10.849.878,35	17.392.089,38	24.612.044,50
126 Verilen Depozito ve	501.009,93	538.188,43	538.188,43	360 Ödenecek Vergi ve	3.288.354,63	4.940.391,12	6.207.164,66
D Kurum Alacakları	375.212.835,73	372.103.567,00	213.379.848,97	361 Ödenecek Sosyal	1.964.829,80	2.547.017,30	2.756.578,59
132 Kurumca Verilen Borçlardan	375.212.835,73	372.103.567,00	213.379.848,97	362 Fonlar Veya Diğer Kamu	166.050,94	206.979,26	210.624,50
137 Takipteki Kurum Alacakları				363 Kamu İdareleri Payları	5.430.642,98	9.697.701,70	15.437.676,75
E Diğer Alacaklar	462.988,06	6.523.784,62	3.279.943,72	368 Vadesi Geçmiş			
140 Kişilerden Alacaklar Hesabı	462.988,06	6.523.784,62	3.279.943,72	H Borç ve Gider	8.800.000,00	10.423.454,74	18.157.532,06
F Stoklar	21.853.962,12	35.689.007,03	56.944.076,52	372 Kıdem Tazminatı	8.800.000,00	10.423.454,74	18.157.532,06
150 İlk Madde ve Malzeme	21.853.962,12	35.689.007,03	56.944.076,52	379 Diğer Borç ve Gider			
153 Ticari Mallar Hesabı				I Gelecek Aylara Ait	3.996,89	585.063,30	481.886,74
157 Diğer Stoklar Hesabı				380 Gelecek Aylara Ait			
G Ön Ödemeler	2.497.415,83	3.049.949,14	3.650.266,19	381 Gider Tahakkukları	3.996,89	585.063,30	481.886,74
160 İş Avansı ve Krediler Hesabı	195.137,36	181.733,13	734.836,64	J Diğer Kısa Vadeli	1.356,18	2.548,41	55,55
161 Personel Avansları Hesabı	196.622,86	240.728,61	275.342,07	391 Hesaplanan Katma			
162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler	2.105.655,61	2.627.487,40	2.640.087,48	397 Sayım Fazlalığı Hesabı	1.356,18	2.548,41	55,55
164 Akreditifler Hesabı				399 Diğer Çeşitli Kısa Vadeli			
165 Mahsup Dönemine Aktarılan				IV UZUN VADELİ	319.675.109,34	311.317.459,10	259.884.403,80
166 Proje Özel Hesabından				A Uzun Vadeli İç Mali	277.273.628,18	272.598.954,70	240.874.870,27
167 Doğrudan Dış Proje Kredi				400 Banka Kredileri Hesabı			
I Gelecek Aylara Ait	0,00	0,00	0,00	403 Kamu İdarelerine Mali	277.273.628,18	239.808.188,10	231.234.340,19
180 Gelecek Aylara Ait Giderler				404 Tahviller Hesabı			
J Diğer Dönen Varlıklar	24.767.728,64	58.707.554,64	177.307.295,80	409 Uzun Vadeli Diğer İç			
190 Devreden Katma Değer	24.767.675,29	58.707.549,44	177.307.295,80	B Uzun Vadeli Dış Mali	0,00	0,00	0,00
191 İndirilecek Katma Değer				410 Dış Mali Borçlar Hesabı			
197 Sayım Noksanları Hesabı	53,35	5,20	0,00	D Diğer Borçlar	0,00	0,00	0,00
II DURAN VARLIKLAR	2.303.398.064,65	2.839.299.300,05	3.505.731.406,65	430 Alman Depozito ve			
A Menkul Kıymet ve	0,00	0,00	0,00	438 Kamuya Ait Olan			
217 Menkul Varlıklar Hesabı				E Alman Avanslar	0,00	0,00	0,00
218 Diğer Menkul Kıymet ve				440 Alman Sipariş Avansları			
B Faaliyet Alacakları	3.646.441,74	0,00	0,00	449 Alman Diğer Avanslar			
220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı				G Borç ve Gider	42.401.481,16	38.718.504,40	19.009.533,53
222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli	3.646.441,74	0,00	0,00	472 Kıdem Tazminatı	42.401.481,16	38.718.504,40	19.009.533,53
C Kurum Alacakları	0,00	0,00	0,00	479 Diğer Borç ve Gider			
232 Kurumca Verilen Borçlardan				H Gelecek Yıllara Ait	0,00	0,00	0,00
D Mali Duran Varlıklar	93.752.908,56	218.799.658,56	308.795.458,56	480 Gelecek Yıllara Ait			
240 Mali Kuruluşlara Yatırılan				481 Gider Tahakkukları			
241 Mal ve Hizmet Üreten	93.752.908,56	218.799.658,56	308.795.458,56	I Diğer Uzun Vadeli	0,00	0,00	0,00
E Maddi Duran Varlıklar	2.205.998.714,35	2.620.499.641,49	3.196.935.948,09	499 Diğer Uzun Vadeli			
250 Arazi ve Arsalar Hesabı	16.474.693,73	145.875.214,43	332.566.394,92	V ÖZ KAYNAKLAR	2.475.763.431,25	2.882.470.897,38	3.305.330.241,52
251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	2.691.403.805,74	2.881.514.218,41	3.346.560.419,65	A Net Değer	868.986.088,76	812.104.010,49	1.052.321.969,64
252 Binalar Hesabı	59.732.585,90	64.780.675,09	68.585.388,71	500 Net Değer / Sermaye	868.986.088,76	812.104.010,49	1.052.321.969,64
253 Tesis, Makine, Cihaz ve	45.804.114,44	60.481.928,11	180.501.808,46	B Değer Hareketleri	0,00	0,00	0,00
254 Taşınlar Hesabı	18.103.211,54	73.395.156,99	144.149.448,82	511 Muhasebe Birimleri			
255 Demirbaşlar Hesabı	16.513.911,27	36.570.948,12	104.206.641,27	519 Değer Hareketleri Sonuç			
256 Diğer Maddi Duran Varlıklar				C Yeniden Değerleme	0,00	0,00	0,00
257 Birikmiş Amortismanlar	-1.210.080.169,37	-	-	522 Yeniden Değerleme			
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar	568.046.561,10	646.400.227,68	652.156.656,10	E Geçmiş Yıllar Olumlu	1.233.850.963,60	1.606.777.342,49	1.898.097.928,81
259 Yatırım Avansları Hesabı				570 Geçmiş Yıllar Olumlu	1.233.850.963,60	1.606.777.342,49	1.898.097.928,81
F Maddi Olmayan Duran	0,00	0,00	0,00	G Geçmiş Yıllar Olumsuz	0,00	0,00	0,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

260	Haklar Hesabı	918.246,23	12.298.316,24	22.236.631,67
264	Özel Maliyetler Hesabı			
268	Birikmiş Amortismanlar	-918.246,23	-12.298.316,24	-22.236.631,67
H	Gelecek Yıllara Ait	0,00	0,00	0,00
280	Gelecek Yıllara Ait Giderler			
I	Diğer Duran Varlıklar	0,00	0,00	0,00
294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve	153.695,35	542.903,52	649.792,98
297	Diğer Çeşitli Duran Varlıklar			
299	Birikmiş Amortismanlar	-153.695,35	-542.903,52	-649.792,98
	AKTİF TOPLAMI	3.055.219.348,45	3.668.301.871,45	4.311.313.427,98

580	Geçmiş Yıllar Olumsuz			
H	Dönem Faaliyet	372.926.378,89	463.589.544,40	354.910.343,07
590	Dönem Olumlu Faaliyet	372.926.378,89	463.589.544,40	354.910.343,07
591	Dönem Olumsuz			
	PASİF TOPLAMI	3.055.219.348,45	3.668.301.871,45	4.311.313.427,98

Bilanço Dipnotları:

Nazım Hesapların takipi

TEMİNATLAR	160.602.313,96	270.266.030,19	332.835.864,08
Kati Teminat	143.173.677,51	203.799.932,64	276.160.578,90
Geçici Teminat	52.541,56	373.750,00	6.021.500,00
Şahsi Kefalet Belgeleri	326.246,64	326.246,64	326.246,64
Garanti Mektupları	17.049.848,25	65.766.100,91	50.327.538,54
Teminat	0,00	0,00	0,00
KİŞİLERE AİT MENKUL	0,00	0,00	0,00
Hazine Bonoları	0,00	0,00	0,00
Diğer	0,00	0,00	0,00

ASKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NÜN 31 / 12 / 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GİDERİN TÜRÜ	2013 Yılı	2014 Yılı	2015 Yılı
			TL	TL	TL
630	01	Personel Giderleri	106.445.931,08	125.210.866,64	143.417.334,24
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	20.098.055,29	21.512.168,72	23.933.719,87
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	227.085.506,21	328.677.680,68	614.715.553,39
630	04	Faiz Giderleri	6.929.540,99	12.481.407,73	24.776.310,64
630	05	Cari Transferler	247.133.192,53	243.639.484,87	46.654.093,39
630	11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	66.643.414,25	29.032.646,51	50.698.620,18
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	48.384.164,79	54.111.441,49	53.985.678,46
630	13	Amortisman Giderleri	65.275.490,32	91.668.919,62	238.174.602,63
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	49.597.629,59	95.183.527,44	296.996.689,53
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	127.997,43	22.130.930,67	1.235.301,93
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	1.069.082,42	2.097.315,78	122.662,22
630	99	Diğer Giderler	1.007.121,41	928.297,91	510.237,33
GİDERLER TOPLAMI			839.797.126,31	1.026.674.688,06	1.495.220.803,81

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GELİRİN TÜRÜ	2013 Yılı	2014 Yılı	2015 Yılı
	Kod.1		TL	TL	TL
600	01	Vergi Gelirleri	40.267.976,74	42.136.254,56	46.537.984,31
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	971.457.978,05	1.201.614.150,23	1.557.237.815,79
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	0,01	1.380.809,88	947.546,81
600	05	Diğer Gelirler	185.910.849,38	213.348.981,69	218.911.036,45
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	15.086.701,02	31.784.036,10	26.496.763,52
GELİRLER TOPLAMI			1.212.723.505,20	1.490.264.232,46	1.850.131.146,88
FAALİYET SONUCU (+ / -)			372.926.378,89	463.589.544,40	354.910.343,07

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

**ANKARA SU VE KANALİZASYON
İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ASKİ)**

2015 YILI

PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	25
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	25
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	26
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	26
5. GENEL DEĞERLENDİRME	27
6. DENETİM BULGULARI.....	28

1. ÖZET

Bu rapor, Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirilmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015- 2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Stratejik planlama sürecinin incelenmesinde özellikle iç paydaş ve dış paydaş anketleri ile katılımcı bir Stratejik Plan hazırlandığı görülmüştür. Ancak Raporumuzdaki bulgulara bakıldığında her üç belgedeki hataların ana kaynağının Stratejik Plan hazırlanırken amaç hedef ve göstergelerin belirlenmesinde meydana gelen hatalardan kaynaklandığı görülecektir. Genel olarak kurumda stratejik planlama fikrinin tabana yayılmaya başladığı ve yıllar itibariyle hataların azaldığı görülmektedir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay’a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Ankara Su ve Kunalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Kurumun Stratejik Planı incelendiğinde kurumun amaç ve hedeflerinin sayısal olarak ifade edilmediği görülmüştür. Stratejik Planda kurumlar amaç ve hedeflerini belirtirken ulaşmayı planladıkları noktayı göstermelidirler. Böylece dönemin sonunda da ulaşılan nokta ile planlanan karşılaştırılıp kurumun performansı hakkında bir kanıya varılabilir.

Performans programında bazı performans göstergelerinin kurumun elinde olmayan bazı durumlara bağlı hususlardan oluştuğu görülmüştür. Faaliyet Raporuna bakıldığında bu göstergelerde hedeflenen sayılara ulaşamadığı ya da hedefin çok üstünde gerçekleştiği bunun nedeninin de kurum dışından kaynaklı olduğu tespit edilmiştir. Örneğin bazı göstergeler başvuru sayısına bağlı hizmetlerden oluşmaktadır ve hedeflenen sayıda başvuru olmadığı için hedef gerçekleşmemiştir.

Yine Performans Programında bazı göstergelerin hedefle ilgili olmadığı ve bazı göstergelerin de tam açıklanmadığı, rapor kullananlar tarafından tam ve doğru olarak anlaşılamayabilecek ifadeler olduğu görülmüştür.

Faaliyet Raporunun incelenmesinde ise Performans Programında belirtilen performans göstergelerinden 4 tanesinin hiç gerçekleşme olmaması nedeni ile Faaliyet Raporuna alınmadığı görülmüştür. Ayrıca bazı göstergeler için belirtilen sapma nedenleri tatmin edici bulunmamış, önceden düşünülmesi ve buna göre hedeflerin belirlenmesi gereken durumlar olduğu değerlendirilmiştir.

Göstergelerin ölçülmesi ve raporlamanın doğru yapılması için önceden görevler belirlenmemiş, hangi göstergeyi kimin ne sıklıkla takip edip raporlayacağı önceden belirlenmemiş, yılsonunda ilgili birimlerin kayıtlarından yararlanılmıştır. Yapılan denetim sonucunda genel itibarıyla Faaliyet Raporunda belirtilen gelişmelerin doğru bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

Hatalara genel olarak bakıldığında Stratejik Planda belirlenen amaç, hedef ve göstergelerden kaynaklı oldukları görülmektedir.

Diğer taraftan kurumun, bir önceki yıl Performans Denetim Raporunda değinilen bulgulardan birçoğunu düzelttiği ve Stratejik Planlama konusunda personelin daha bilinçli olduğu görülmüştür.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Bir Amacın İçerisinde Birbiri İle İlgisiz Konuların Bulunması

Stratejik Planlama Kılavuzu'nda Amaç; "*kuruluşun ulaşmayı hedeflediği sonuçların kavramsal ifadesidir. Amaçlar, kuruluşun hizmetlerine ilişkin politikaların uygulanması ile elde edilecek sonuçları ifade eder.*" şeklinde tanımlanmıştır. Kurumun Stratejik Planında bazı amaçlarda "*Kurumsal işleyişin hızlı ve etkin yapılabilmesi amacıyla gerekli fiziksel ihtiyaçları karşılamak, havza koruma ve erozyonla mücadeleyi gerçekleştirmek*" gibi birbiri ile alakasız iki kavramın bir amaç içerisinde sunulduğu görülmüştür.

Amaçların kendi içerisinde tutarlı olması gerektiği ve farklı konuların farklı amaçlarla Stratejik Plana alınması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "*Bilindiği üzere 6360 Sayılı Kanun'un yayımlanmasından sonra Belediyemizin sınırları genişlemiştir. Bu sebeple Genel Müdürlüğümüzün de sorumluluk alanları ve iş alanı genişlemiş bulunmaktadır. Bundan dolayı geniş alandaki faaliyetlerine sınırlı sayıdaki amaçlarda yer verebilmek amacıyla farklı iki kavram aynı amaç içinde kullanılmıştır. Ancak Stratejik planımızın yenilenmesi çalışmalarında daha da dikkat edilecektir.*" denilmiştir.

Sonuç olarak İdare hatayı sınırlarının genişlemesine bağlamış ancak amaç sayısında mevzuat bir sınırlama getirmezken idarenin neden iki ayrı konuyu bir amaca sığdırmaya çalıştığı anlaşılammıştır. Amaçların daha anlaşılabilir olması açısından farklı konuların aynı amaç içerisinde birleştirilmemesi gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 2: Stratejik Planda Hedef ve Göstergelerle İlgili Ulaşılması Hedeflenen Seviyenin Rakamsal Olarak İfade Edilmemesi

Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresinin 2015-2019 Stratejik Planında Amaç Hedef ve Göstergelere yer verildiği, bu amaçlardan hangisine hangi yıl ne kadar kaynak ayrılacağına gösterildiği ancak bunlarla ilgili ulaşılması planlanan seviyenin belirtilmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9 uncu maddesinde "*Kamu idareleri; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler*

çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar." denmektedir. Kurumun önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda performansının değerlendirilmesi ve hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığının belirlenmesi için Stratejik Planda Performans Göstergelerinde ulaşılmaması planlanan seviyenin rakamsal olarak belirtilmesi gerektiği, aksi takdirde hedeflere ulaşıp ulaşılmadığının ölçülemeyeceği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; *"Stratejik Planımızın yenileme çalışmalarında söz konusu hedeflerin güncellenmesi yapılarak Stratejik Planın sonunda ölçülebilir olmaları için rakamsal değerler belirlenecektir."* denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulguyu kabul edip Stratejik Plan yenileme çalışmalarında düzeltileceğini belirtmiştir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 3: Bazı Performans Göstergelerinin Hedefle İlgili Olmaması

Performans Programı Hazırlama Rehberinde *"Bu kapsamda idare performans hedefleri; belirlenen öncelikli amaç ve hedeflerle ilişkili olmalıdır,"* denmektedir.

Kurumun Performans Programının incelenmesinde, bazı performans göstergelerinin ilişkilendirildikleri hedefle ilgili olmadığı görülmüştür. Örneğin performans Hedefi 6.3.1 "Bilgisayar ağı alt yapısının teknolojik gelişmeler kapsamında kurum ihtiyaçlarını en üst düzeyde sağlayacak doğrultuda geliştirmek" iken performans göstergesi "ASKİ TV de yayın yapılan gün sayısı" olarak belirlenmiştir.

Performans göstergeleri ölçülebilir olmayan hedefleri ölçmek için kullanılan araçlar olduğundan bu göstergelerin ölçülebilir hale getirecekleri hedefle ilgili olması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; *"Stratejik planımızın güncelleme çalışmalarında raporunuzda da belirtildiği gibi daha da dikkat edilecektir."* denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulguyu kabul edip Stratejik Plan yenileme çalışmalarında düzeltileceğini belirtmiştir.

BULGU 4: Bazı Performans Göstergelerinin Kurumun Elinde Olmayan Kıstaslara Bağlı Olması

Stratejik Planlamada Stratejik Plan ve Performans Programı ile kurumlar ulaşacakları hizmet seviyesini bazı amaç ve hedefler doğrultusunda planlamaktadırlar. Ulaşılan hizmet seviyesinin ölçülmesi için de hedef ve göstergelerinde sayısal olarak planlarını belirtmekte ve her yıl sonu Faaliyet Raporu ile bu hedeflere ulaşip ulaşmadıklarını ya da ne ölçüde ulaştıklarını raporlamaktadırlar.

Kurumun Performans Programının incelenmesinde bazı performans göstergelerinin kurumun elinde olmayan kıstaslara bağlı olduğu görülmüştür. Kaldı ki yılsonunda da bu hedeflere kurum elinde olmayan nedenlerle ulaşamamıştır. Örneğin Kurum Performans Programında, 2015 yılında 6.200 adet kanal ruhsatı vermeyi planlamış ancak yeterli başvuru olmadığından bu hedefini gerçekleştirememiştir. Aynı şekilde Performans Programında 14.000 vidanjör hizmeti verilmesi planlanmış, ancak talep daha fazla gerçekleştiğinden 18.000'in üzerinde hizmet verilmiştir.

Performans Göstergeleri ile hedeflenen rakamların başvuru sayısından ziyade kurumun kabiliyetleri ile alakalı olması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; *"Genel Müdürlüğümüz 2015 Mali Yılı Performans Programı hazırlanırken arz talep dengesinden daha çok kurumumuzun performansını gösterecek göstergeler belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmalar yapılırken daha önceki yıllar yapılan başvuru sayısı ile birlikte 6360 Sayılı Kanun ile genişleyen çalışma sınırlarımız göz önüne alınmıştır. Kurumumuzun verdiği çeşitli hizmetlerin performans programında da belirtilebilmesi amacıyla bu göstergeler kullanılmıştır. Yapılacak bir sonraki raporlarda daha da dikkat edilecektir."* denilmektedir.

Sonuç olarak İdare cevabında belirttiği gibi, talebe bağlı yapılan işlerin de kurumun performansı ölçülürken görülmesi ve bütçe ile bağlantısının kurulması açısından göstergeler arasında yer alması gerekmektedir. Ancak hedeflenen rakama ulaşma oranının talep sayısından doğrudan etkilenmemesi için talebi karşılama oranı, hızı ya da paydaş memnuniyetini ölçen kriterlerin hedeflenmesinin daha doğru olacağı düşünülmektedir.

BULGU 5: Bazı Performans Göstergelerinin Tam Açıklama Kriterine Uymaması

Kurumun Performans Programındaki bazı performans göstergelerinin tam açıklama kriterine uymadığı görülmüştür. Örneğin performans hedefi 3.3.1 "İçme ve kullanma suyunun kalite ve sağlık standartlarına uygun olarak üretilmesi, korunması ve son kullanıcıya ulaştırılması süreçlerinde tüm tedbirleri alarak uygulamak"ın altında verilen performans göstergelerinden ilki "Su deposu, pompa istasyonu ve kuyu sayısı"dır. Ancak yeni yapılan su depolarının sayısı mı hedeflenmiştir, işletilenlerin sayısı mı anlaşılmamaktadır, ayrıca birbirinden farklı özellikteki bu üç unsur neden aynı göstergede belirtilmiştir ve farklı büyüklükteki bu üç unsurun sayısının toplanması ile nasıl bir sonuca varılacaktır. Bu hususlar açık değildir.

Aynı hedefin ikinci göstergesi de "Bakım onarım işlem sayısı"dır. Ancak neye bakım onarım yapılacağı ya da hangi büyüklükteki bakım onarımın sayılacağı tam olarak açıklanmamıştır.

Kurumun hedeflerine ne derecede ulaştığının tam olarak ölçülebilmesi için göstergelerin şüpheye yer kalmayacak şekilde açık ifade edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; *"Bir sonraki Performans Programı hazırlanırken belirlenen performans göstergelerinin daha açıklayıcı, anlaşılabilir ve belirleyici olmasına dikkat edilecektir."* denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulguyu kabul edip bir sonraki performans programı hazırlanırken bulguda kabul edilen hususlara dikkat edileceğini belirtmiştir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 6: Bazı Göstergeler İçin Belirtilen Sapma Nedenlerinin Tatmin Edici Olmaması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 18 inci maddesinin c bendinin 2 nci alt bendinde idarelerin Faaliyet Raporlarında *"performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine... yer verilir"* denilmektedir.

Kurumun Faaliyet Raporunda ise genel olarak hedeften sapmalara yer verildiği ancak bazı göstergelerde verilen nedenlerin açıklayıcı olmadığı görülmüştür. Bazı göstergelerdeki

sapmaların nedeni ihtiyacın az ya da fazla olması ile açıklanırken bazılarında da hedefin uzun vadeli olmasından dolayı çalışmaların devam ettiği belirtilmektedir.

Belirtilen nedenlerin sapmayı açıklamaktan çok hedefin tutarlı belirlenmediğinin göstergesi olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "*Bundan sonra hazırlanacak Performans Programlarında performans göstergeleri belirlenirken kurumun yeterlilikleri göz önüne alınarak gerçekleştirilebilir hedeflerin belirlenmesine daha da özen gösterilecektir.*" denilmiştir.

Sonuç olarak İdare bulguyu kabul edip bundan sonra hazırlanacak Performans Programlarında dikkat edileceğini belirtmiştir.

BULGU 7: Performans Programındaki Bazı Göstergelerin Faaliyet Raporunda Bulunmaması

2015 yılı Performans Programı ile Faaliyet Raporunun karşılaştırılması sonucunda Performans Programında bulunan bazı göstergelere Faaliyet Raporunda yer verilmediği tespit edilmiştir. Performans Programında bulunan performans hedefi 13.1.1. ile ilişkilendirilen performans göstergelerinden ilk ikisine Faaliyet Raporunda yer verildiği ancak kalan 4 göstergeye hiç yer verilmediği görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğ'in 18 inci maddesine göre idarelerin Faaliyet Raporlarında, Performans Programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumuna yer vermesi gerekmektedir.

Faaliyet Raporunda performansı düşük olsa ya da hiç gerçekleşmese dahi Performans Programındaki tüm göstergelere yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Sonuç olarak İdare bulguyu kabul edip bundan sonra hazırlanacak faaliyet raporlarında dikkat edileceğini belirtmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Performans programında yer alan performans göstergelerinin bundan sonra hazırlanacak faaliyet raporlarında daha fazla dikkat edilerek hazırlanacaktır." denilmiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>